

Planen för barns och ungas välfärd 2024– 2026

 KIRKKONUMMI
KYRKSLÄTT

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning

1.	Inledning.....	3
2.	Bakgrund till planen.....	3
3.	Barns och ungas uppväxtförhållanden och välfärdssituation	5
3.1.	Välfärd och hälsa bland barn i skolåldern enligt skolhälsoenkäten 2023 och Move!- mätningen 2023.....	8
4.	Tjänster som främjar barns och ungas välfärd och förebygger problem	9
4.1.	Småbarnspedagogik: främjare av barnens välmående och förebyggare av utslagning.....	10
4.2.	Utbildningstjänsterna erbjuder en trygg lär- och uppväxtmiljö	12
4.3.	Fritidstjänsterna möjliggör möten	16
4.4.	Kommunens övriga tjänster	18
4.5.	Gemensamt ordnade tjänster	20
4.6.	Övriga aktörers tjänster	21
5.	Planens mål och åtgärder	22
6.	Uppföljning av och rapportering om planen.....	26

1. Inledning

Kyrksläotts kommuns plan för barns och ungas välfärd beskriver de tjänster för barn och unga som kommunen ordnar, och sammanfattar målen och åtgärderna för att främja deras välfärd och hälsa. I planen beskrivs dessutom samarbetet för främjande av välfärd med övriga aktörer i kommunen och Västra Nylands välfärdsområde. Denna plan kommer att utgöra en del av den lagstadgade kommunala välfärdsplanen.

Främjande av kommuninvånarnas välfärd och hälsa är sedan början av år 2023 en gemensam uppgift för kommunerna och välfärdsområdena. Ett smidigt samarbete och kontinuitet i tjänsterna mellan kommunen och välfärdsområdet är centrala utvecklingsområden för att främja välfärd och hälsa. När denna plan gjordes upp förberedde Västra Nylands välfärdsområde en regional plan för barns och ungas välfärd, som beskriver främjande av välfärd och hälsa med tanke på välfärdsområdets ansvar. Välfärdsområdesfullmäktige godkände den regionala planen vid sitt sammanträde 13.2.2024. Tyngdpunkterna i välfärdsområdets plan har iakttagits vid uppgörandet av Kyrksläotts kommuns plan.

Grunden för utarbetandet av Kyrksläotts kommuns plan för barns och ungas välfärd utgörs av den kommunstrategi som godkändes i mars 2024, den nationella styrningen av kommunens tjänster samt aktuell information om verksamhetsmiljön för barn och unga i Kyrksläotts kommun. Ungdomars välbefinnande, hälsa, delaktighet och anknytning till samhället samt deras växande och lärande följs upp på många sätt, både genom nationella undersökningar, forskning och utvärderingar samt genom kommunens egna metoder för informationsinsamling. Ändamålsenliga data som samlats in från olika källor behandlas tillsammans med invånarna och klienterna på enhets-, serviceområdes- och kommunnivå som en del av den strategiska ledningen av verksamheten och ekonomin inom tjänsterna – och liksom i fråga om denna välfärdsplan – som en del av kommunens lagstadgade skyldighet att främja hälsa och välfärd. Med tanke på ledandet av kommunens tjänster är det särskilt viktigt att tillsammans bilda en aktuell uppfattning om läget med barns, ungas och familjers välfärd i vår kommun och ändamålsenlig inriktning av utvecklingen av verksamheten. Främjande av barns och ungas välbefinnande och hälsa kräver långsiktigt, proaktivt och systematiskt utvecklingsarbete baserat på information.

Vi kan i samarbete reagera på fenomen och regionala särdrag som berör barns och ungas liv när vi gör avgöranden på basis av information. Tillämpning av olika indikatorer, barns och ungas erfarenheter samt sakkunnigas yrkesmässiga kunskap vid allokering av tjänster och resurser för tjänsterna ska fortfarande iaktas proaktivt och på ett sätt som styr den långsiktiga planeringen.

2. Bakgrund till planen

Enligt kommunallagen (410/2015, 1 §) ska kommunen främja sina invånares välfärd och sitt områdes livskraft samt ordna tjänsterna för sina invånare på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Kommunen har som uppgift att främja invånarnas hälsa och välfärd. Kommunen bär det primära ansvaret för främjandet av hälsa och välfärd till den del denna uppgift är knuten till andra uppgifter som enligt lag ska skötas av kommunen (Lagen om

ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 6 §). De kommunala verksamhetsområdena ska samarbeta med varandra för att främja hälsa och välfärd.

För att främja barns och ungas välfärd ska kommunen utarbeta en plan för barns och ungas välfärd, som godkänns i kommunfullmäktige och justeras minst en gång per fyra år. Planen ska beaktas när en budget och ekonomiplan enligt 110 § i kommunallagen (410/2015) görs upp. Planen är en del av den kommunala välfärdsplan som avses i 6 § i lagen om lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021).

Syftet med planen är att främja barns och ungas välfärd i kommunen och i välfärdsområdet. Kyrksläotts kommuns plan för barns och ungas välfärd har gjorts upp under år 2024. Den kommunala arbetsgruppen för främjande av välfärd och hälsa, sakkunniga inom olika tjänster, bildningstjänsternas ledning samt planeraren för främjande av välfärd och hälsa har för sin del deltagit i arbetet. I arbetet har man utnyttjat servicespecifika utvecklingsplaner samt forskningsresultat om barns och ungas välfärd.

Planen för barns och ungas välfärd kompletterar planeringsdelen i Kyrksläotts omfattande välfärdsberättelse (2021–2025). I fortsättningen inkluderas planen för barns och ungas välfärd i den omfattande välfärdsplanen. På detta sätt stärks samstämmigheten mellan tyngdpunkterna, målen och åtgärderna för alla åldersgrupper samt utvärderingen av deras verkan. Planen för barns och ungas välfärd kommer att uppdateras i samband med uppgörandet av den omfattande välfärdsberättelsen och välfärdsplanen.

Kommunen och välfärdsområdet ska samarbeta vid uppgörandet av välfärdsplanerna. Välfärdsplanerna för barn och unga är välfärdsplaner som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021). Kommunen och välfärdsområdet ska vid uppgörandet av välfärdsplanerna samarbeta i enlighet med 6 och 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

I 12 § i barnskyddslagen (417/2007) finns bestämmelser om innehållet i planerna för barns och ungas välfärd. Planen för barns och ungas välfärd ska innehålla information om

- barns och unga personers uppväxtförhållanden och välfärdssituation
- åtgärder och tjänster som främjar barns och unga personers välfärd och förebygger problem
- ordnande av samarbete mellan olika myndigheter samt sammanslutningar och anstalter som producerar tjänster för barn och unga, samt om
- genomförandet och uppföljningen av planen.

Välfärdsområdet ska dessutom, för att ordna och utveckla barnskyddet göra upp en regional välfärdsplan för barn och unga som gäller välfärdsområdets verksamhet. Planen ska godkännas av välfärdsområdesfullmäktige och ses över minst en gång per fyra år.

3. Barns och ungas uppväxtförhållanden och välfärdssituation

Förändringarna i Kyrksläotts befolkning går huvudsak åt samma håll som tillväxtutvecklingen i huvudstadsregionen. När det gäller befolkningstillväxten och diversifieringen av befolkningen torde Kyrkslätt vara bäst jämförbar med de övriga kranskommunerna i huvudstadsregionen (de s.k. Kuuma-kommunerna) snarare än med kommunerna i Västra Nyland. Det som Kyrkslätt dock har gemensamt med kommunerna i Västra Nyland är särskilt den betydande andelen svenskspråkiga (14,6 %). Andelen finskspråkiga av befolkningen har hållit sig nästan oförändrad (72,5 %), och andelen kommuninvånare med annat modersmål än finska eller svenska har särskilt under de senaste tre åren ökat (12,9 %). De största språkgrupperna efter nationalspråken är estniska, ryska och ukrainska. I slutet av maj 2024 var folkmängden i Kyrkslätt 41 588; och den hade redan ökat med 308 invånare (0,74 %)¹ sedan början av januari.

I motsats till utvecklingstrenden i storstäderna i huvudstadsregionen verkar åldersstrukturen i Kyrksläotts befolkning åldras. Denna trend är gemensam för de flesta kommuner i Finland. Enligt prognoserna kommer befolkningens tyngdpunkt att allt mer förflyttas från barn och unga till personer i arbetsför ålder och äldre personer². På grund av denna förändring kommer också kommuninvånarnas servicebehov i allt högre grad att i fortsättningen fokusera på tjänster för den vuxna befolkningen, medan behovet av utbildningstjänster i stället verkar minska. Å andra sidan verkar behovet av småbarnspedagogiska tjänster växa igen efter en tio års nedåtgående trend.

Högklassiga kommunala tjänster som främjar välfärd och hälsa bland barn och unga kan för sin del positivt påverka kommunens dragningskraft som bostadsort för barnfamiljer. Även om vissa åldersgruppers servicebehov uppvisar en nedåtgående trend måste man sörja för servicens kvalitet och tillgänglighet. Förändringen i språk- och kulturgruppernas befolkningsandel förutsätter för sin del utveckling av språk- och kulturmedveten service. I stället för att öka servicen eller personalen är det väsentliga att sörja för utvecklingen av personalens kompetens med förutseende av förändringar i servicebehoven.

Med barnfamiljer avses hushåll med barn under 18 år och minst en vårdnadshavare. År 2022 var antalet barnfamiljer i Kyrkslätt sammanlagt 5805, och antalet minderåriga var 9019. Antalet barnfamiljer och barn med förändringar samt utvecklingen av antalet barn och unga framställs i bilderna nedan. (Statistikcentralen, 2024).

¹ Kirkkonummi.Nyt 31.5.2024 (på finska)

²Den uppdaterade befolkningsprognosen för Kyrkslätt, MDI

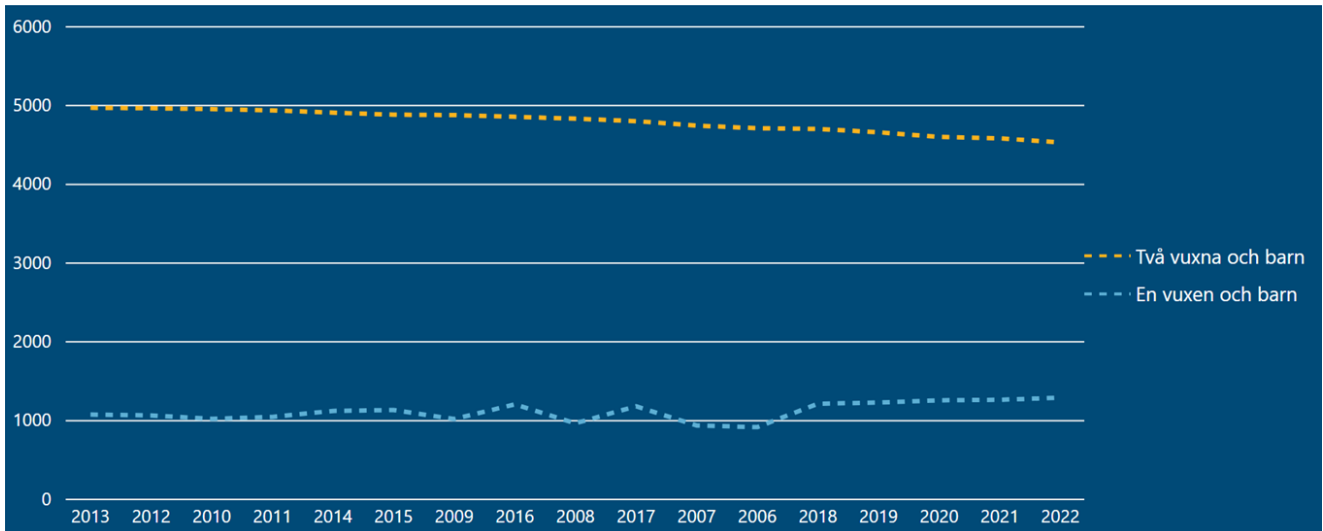

Bild 1. Barnfamiljer i Kyrkslätt med två vuxna och barnfamiljer med en vuxen under de senaste tio åren (Statistikcentralen, 2024).

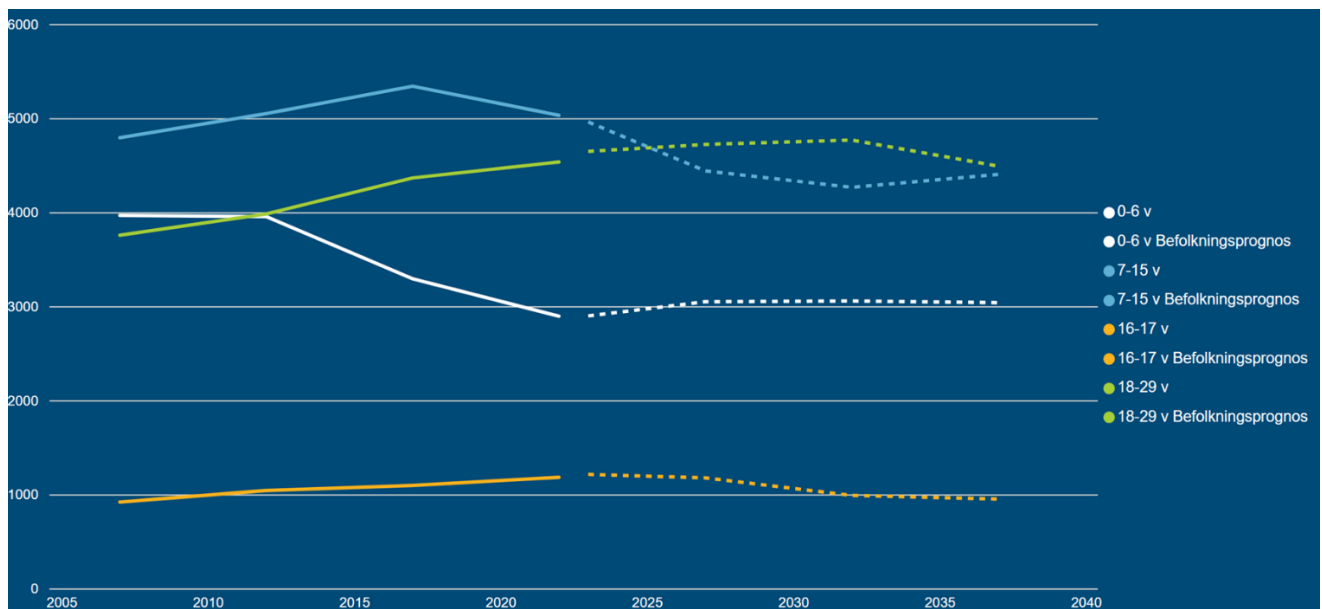

Bild 2. Utvecklingen av antalet barn och unga i Kyrkslätt samt prognos enligt åldersgrupp (Statistikcentralen, 2024).

Fattigdomsriskerna bland barnfamiljer i Kyrkslätt har ökat lite sedan år 2020; år 2022 var den 7,5 %. Fattigdomsriskerna i Kyrkslätt är ändå lägre än motsvarande tal för Västra Nylands välfärdsområde eller hela Finland. Antalet barnfamiljer som långvarigt får utkomststöd uppvisar en nedåtgående trend. År 2023 var andelen 1,5 %; cirka en procentenhet mindre än i välfärdsområdet och hela Finland.

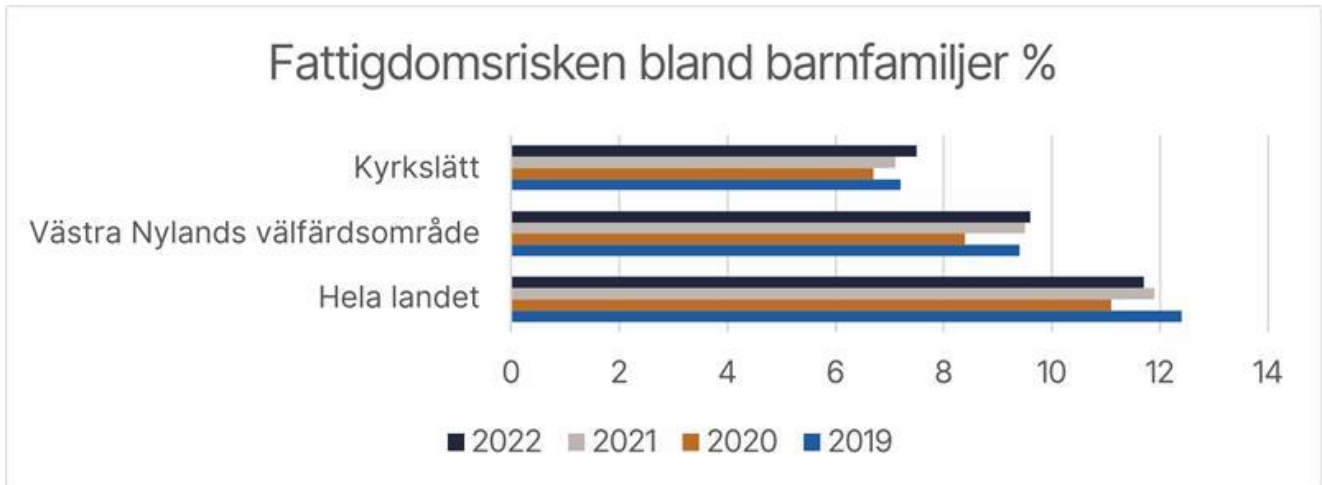

Bild 3. Andelen låginkomstbarnfamiljer av hela befolkningen (Sotkanet, 2024).

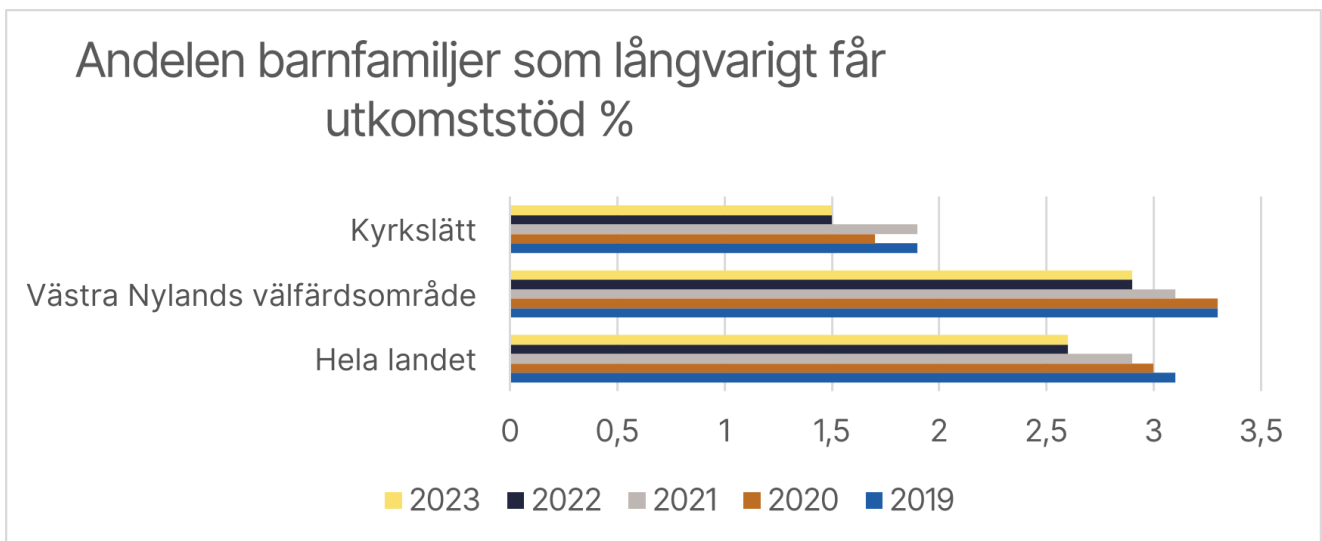

Bild 4. Andelen barnfamiljer som långvarigt får utkomststöd av hela befolkningen (Sotkanet, 2024).

I maj 2024 var antalet Kyrkslättsbor i åldern 0–29 år sammanlagt 13533, varav 9776 finskspråkiga, 1961 svenskspråkiga och 1769 med annat modersmål. Antalet personer i åldern 0–29 med annat modersmål än finska, svenska eller samiska i kommunen har under de senaste åren nästan fyrfaldigats. Ökningen av antalet barn och unga med annat modersmål enligt åldersgrupp sedan 2010 redovisas i bild 5.³

³Källa: Facta, maj 2024

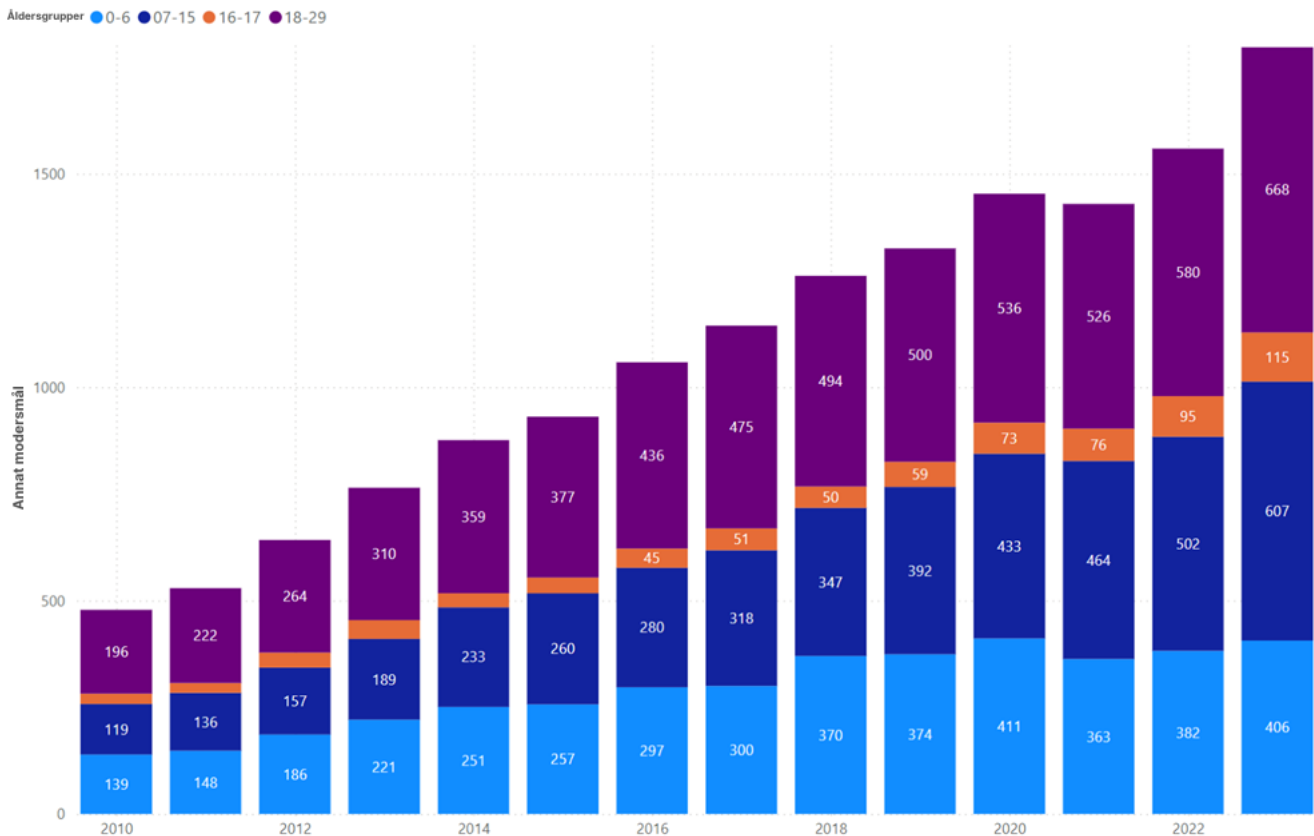

Bild 5. Utvecklingen av antalet barn och unga med annat modersmål i Kyrkslätt kommun (Facta, maj 2024)

3.1. Välfärd och hälsa bland barn i skolåldern enligt skolhälsoenkäten 2023 och Move!-mätningen 2023

Institutet för hälsa och välfärd (THL) ordnar vartannat år en riksomfattande skolhälsoenkät för elever i årskurserna 4–5 och 8–9 inom den grundläggande utbildningen samt första- och andraårsstudier i gymnasiet. Med den omfattande enkäten utreds hur barn och unga upplever sina levnadsförhållanden och sin välfärd. För Kyrkslätt kommuns del bildas dess resultat en tidsserie som ger viktig information om utvecklingen av fenomen med anknytning till barns och ungas välfärd i vår kommun. Utöver tidsserien kan resultaten av de olika indikatorerna i enkäten jämföras med resultat från andra orter samt med den regionala och nationella kontexten. Det som varit tillgängligt vid uppgörandet av denna välfärdsplan är resultaten av skolhälsoenkäten år 2023.

I fråga om elever i årskurserna 4–5 var de mest oroväckande resultaten jämfört med föregående datainsamlingen att eleverna gillar skolgången mindre och att de upplever mera skolutmattnings. De mest positiva resultaten för eleverna i årskurserna 4–5 var att erfarenheten av mobbing från vuxna har minskat och att fler elever sysslar med hobbyer jämfört med tidigare år.

De mest oroväckande resultaten för årskurserna 8–9 jämfört med den föregående datainsamlingen gällde att få hjälp av skolpsykologen och läraren för välmående, lärmiljöns stämning och den upplevda kvaliteten av skollunchen. Eleverna i årskurserna 8–9 upplevde,

mindre än i andra kommuner, att de var en viktig del av klassgemenskapen. Även ökningen av utmaningar med självkänslan och ångest, särskilt bland flickor, var oroväckande. Positiv utveckling skedde inom nykterhet och upphörande eller minskande av mobbning, då man berättat om det för en vuxen i skolan.

I fråga om studerande i gymnasiet framträder frågor om skollunchen och den minskade skolivern som mest oroväckande, i relation till den tidigare datainsamlingen. De mest positiva resultaten gällde att få stöd i välmåendet av läraren och en minskad andel svarande som kände oro för sin egen sinnesstämning. Också utmattningen bland gymnasiestuderande i skolarbetet har minskat, och detta tal är mindre jämfört med hela landet och Västra Nylands välfärdsområde. Upplevt fysiskt våld under året var något högre än i andra kommuner, även de yngre svarargrupperna följde samma mönster.

Utbildningsstyrelsen följer upp den fysiska funktionsförmågan hos elever i årskurserna 5 och 8 med nationella årliga Move!-mätningar. Mätningresultaten har under de senaste åren försvagats på nationell nivå. I Kyrkslätt har resultaten också i genomsnitt försvagats, och skillnaderna mellan barn och unga har ökat. Enligt mätningresultaten år 2022 har 26,9 % av eleverna i årskurs 5 och 30,2 % av eleverna i årskurs 8 en fysisk funktionsförmåga på en nivå som eventuellt sliter på eller skadar hälsan och välfärden. Utbildningstjänsterna ställde upp som mål att minska den procentandel av andelen elever med låg fysisk funktionsförmåga. Enligt resultaten år 2023 har detta mål ändå inte uppnåtts, utan andelen elever med låg funktionsförmåga har ökat i båda åldersgrupperna (åk 5: 38,1 %, åk 8: 32,6 %). Utmaningarna gällande den fysiska funktionsförmågan har beaktats i planens mål, främjande av välbefinnande samt inspirerande till aktiv livsstil och motion (kapitel 5).

Resultaten i enkäten som gjordes våren 2023 behandlades på kommunnivå vid strategidagen för bildningstjänsternas chefer och förvaltning, i styrgruppen för utbildningsanordnarens elev- och studerandevård, vid rektorsmötet och i fritidstjänsternas ledningsteam. På kommunnivå har man tagit de mest oroväckande och de mest positiva resultaten till granskning i relation till den föregående datainsamlingen 2021, samt jämfört vissa indikatorer i relation till hela landet och Västra Nylands välfärdsområde. Skolorna har behandlat sina skolspecifika resultat inom sina enheter och bland resultaten lyft fram utvecklingsobjekt som gäller de egna skolorna och planer på hur man i skolorna kommer att bearbeta dessa utmaningar. Också fritidstjänsterna behandlade centrala resultat och lyfte fram väsentliga utvecklingsbehov och åtgärder som gäller dem, till en del av helheten av utvecklingen av tjänsterna.

Nämnderna inom bildningstjänsterna: bildnings- och fritidsnämnden, svenska nämnden för fostran och utbildning och finska nämnden för fostran och utbildning – behandlade resultaten av enkäten, centrala observationer och planerade åtgärder vid sina sammanträden i början av mars 2024. De viktigaste observationerna har beaktats i beredningen av budgeten 2025 i fråga om både verksamhetsmålen och allokeringen av resurserna.

4. Tjänster som främjar barns och ungas välfärd och förebygger problem

Kommunen producerar i stor omfattning många slags tjänster som stöder och främjar välfärd för

barn, unga och familjer. Enligt såväl kommunallagen som lagen om ordnande av social- och hälsovård har kommunen i uppgift att främja välfärd och hälsa bland personer i olika åldrar och i olika befolkningsgrupper. Dessutom anvisar speciallagstiftningen om fritidstjänster, utbildning och småbarnspedagogik bildningsväsendet ett särskilt ansvar för denna uppgift i dess egna tjänster.

4.1. Småbarnspedagogik: främjare av barnens välmående och förebyggare av utslagning

Högklassig småbarnspedagogik påverkar enligt forskningar positivt på barnets uppväxt, utveckling och lärande. Småbarnspedagogik jämnar ut inlärningsskillnaderna för barn med olika bakgrunder och stärker därmed utbildningsjämligheten samt förebygger utanförskap. I Kyrkslätt har graden för deltagande i småbarnspedagogiken ökat årligen. År 2023 var deltagandet 77 %, vilket var lite lägre än deltagandet i hela landet (79 %). Behovet av och deltagandet i småbarnspedagogik förväntas vidare öka under de närmaste åren.

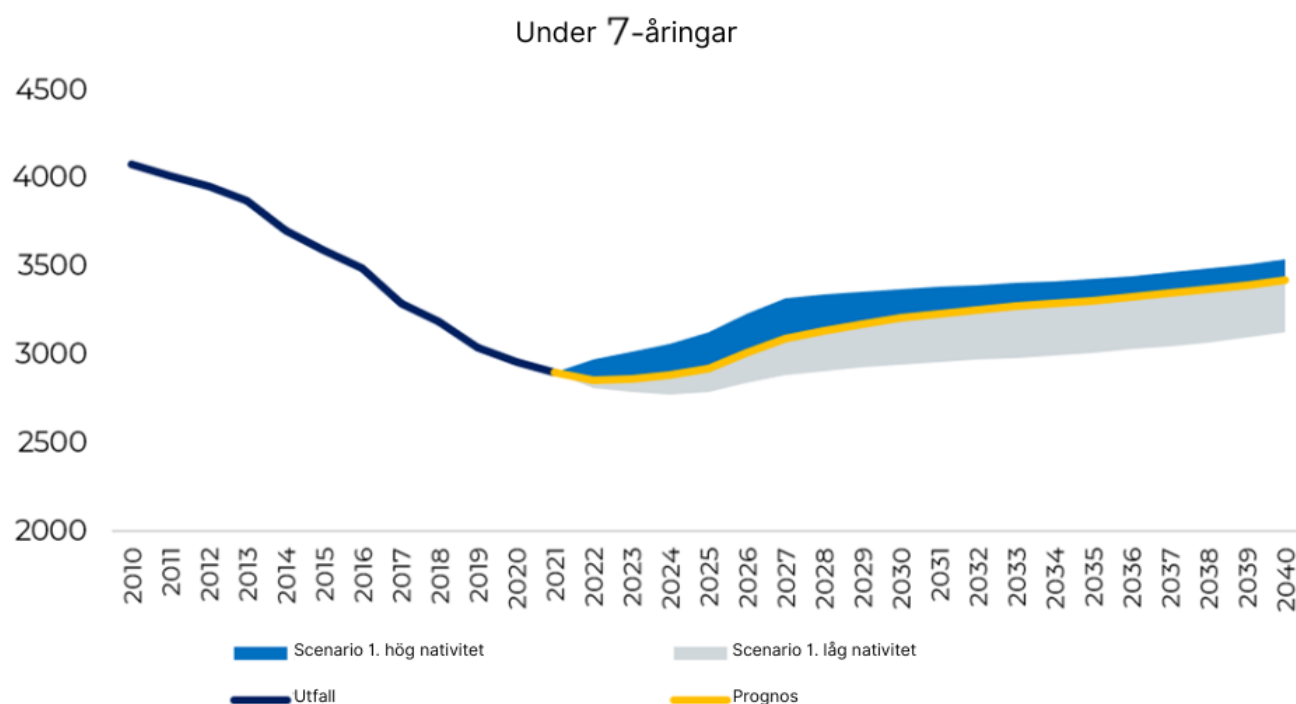

Bild 6. Befolkningsutveckling och prognos för Kyrkslättbor under 7 år (2023, MDI).

De centrala tyngdpunktsområden som riktar det långsiktiga utvecklingsarbetet inom småbarnspedagogiken i Kyrkslätt i fråga om främjande av barns och ungas välfärd och hälsa är förebyggande av utslagning och främjande av välfärd, uppväxt i hållbar livsstil och jämlik delaktighet bland kunderna. Förutom barnet är också barnets familj kunder inom småbarnspedagogiken. Respektfullt bemötande av hela familjen och familjernas delaktighet, är en väsentlig del av småbarnspedagogikens verksamhet.

Inom småbarnspedagogiken skapas verksamhetskultur enligt hållbar livsstil som både stärker och främjar gemenskapens och varje barns välbefinnande. Småbarnspedagogiken har fått statligt specialunderstöd som man har allokerat till åtgärder som främjar jämställdhet inom

småbarnspedagogiken och utvecklingen av kvaliteten genom att anställa mera personal i barngrupper med språklig och kulturell mångfald. Jämlikt bemötande av familjer med olika bakgrund är en central princip inom bildningstjänsterna.

Småbarnspedagogiken stöder målmedvetet och övergripande barnens fysiska, psykiska och sociala välmående. Genom att utveckla den motionsinriktade verksamhetskulturen möjliggörs daglig motion för barnen, vilket är en förutsättning för sund tillväxt och utveckling hos varje barn. Särskild uppmärksamhet fästs vid barn som motionerar lite och barn som behöver stöd för att motionera.

Sociala och emotionella färdigheter är en betydande del av de färdigheter som hör ihop med barnets psykiska välmående. Planen för förebyggande av mobbning, trakasserier och våld inom småbarnspedagogiken i Kyrkslätt styr stödjandet av barnens färdigheter för välbefinnande. Personalen observerar och säkerställer genom olika åtgärder att varje barn upplever sig vara en del av gruppen och har en kompis. Dessa färdigheter som tränas i vardagen inom småbarnspedagogiken, utgör en bra grund för erfarenheten av att lyckas och förebygger erfarenheten av utslagning också i senare skeden på inlärningsstigen.

Varje barn har rätt att bli jämlikt bemött samt att uppleva delaktighet och gruppgemenskap som sig själv. Inom småbarnspedagogiken i Kyrkslätt ses mångfald som en rikedom. Arbetet för jämställdhet och likabehandling är en betydande del av förebyggande av utslagning. Verksamhetsställena för småbarnspedagogik kartlägger, utvecklar, genomför och utvärderar systematiskt och målmedvetet uppfyllandet av jämställdhet och likabehandling.

Småbarnspedagogiken genomförs enligt inklusionsprincipen. Stödet för växande och lärande som småbarnspedagogiken erbjuder är en del av en högklassig småbarnspedagogisk verksamhet och erbjuds alla barn som behöver det. Inom småbarnspedagogiken identifieras barnets behov av stöd, och ändamålsenligt stöd organiseras när behov uppkommit, i form av mångprofessionellt samarbete. Med tillräckligt tidigt och rätt inriktat stöd främjar man barnets växande, utveckling, lärande och välmående.

Barnet kan delta i småbarnspedagogik i sitt närmaste daghem, och då ordnas de stödåtgärder som barnet behöver i den egna enheten. Utgångspunkterna för ordnandet av stöd är barnets styrkor och behov, med anknytning till växande och lärande. Stödet för växande och lärande bygger på att man svarar på barnets individuella behov samt på samhällliga lösningar och lösningar i lärmiljön.

Till småbarnspedagogikens personal hör utöver pedagogerna också speciallärare inom småbarnspedagogik, psykologer inom småbarnspedagogik och kuratorer inom småbarnspedagogik. De utför med fostrarna mångprofessionellt samarbete med hälsovårdarna på rådgivningsbyrå och rehabiliteringstjänsterna för barn (ergoterapeuten, talterapeuten och fysioterapeuten) inom Västra Nylands välfärdsområde.

Psykologerna och kuratorerna inom småbarnspedagogik arbetar proaktivt. Deras uppgifter i barngrupperna riktar sig till stödjande av barn, vårdnadshavare och fostrare när oron över barnet eller barnets angelägenheter ännu är liten. Målet är att påverka pedagogernas arbete och barnets uppväxtmiljö. Man stöder föräldraskapet t.ex. genom telefonsamtal och genom att träffa

dem i samband med uppgörandet av barnets plan för småbarnspedagogik.

Kyrksläotts kommun främjar på mångsidiga sätt utvecklingen av kompetensen hos personalen inom småbarnspedagogiken, i enlighet med förändringen i verksamhetsmiljön. Stöd för detta utvecklingsarbete har erhållits bl.a. i form av statligt specialunderstöd. Hela personalen inom kommunens småbarnspedagogik har utbildats att genomföra planen för småbarnspedagogik enligt inklusionsprinciperna. Kompetensen hos speciallärare inom småbarnspedagogik har ökats genom att utbilda dem till neuropsykiatriska coacher. Med tidigare projektfinansieringar har man stött barnets rätt till naturupplevelser och inläring i naturen. Med läsprojektet har man främjat stärkandet av läskulturen och tidigt stöd i barns läs- och skrivfärdigheter. Genom kuratorsprojektet påverkade man barns välmående under coronatiden. Effekten av denna utvecklingsverksamhet ansågs så positiv att kuratorerna inom småbarnspedagogiken gjordes permanenta i kommunen.

I Kyrkslätt är invånarparkerna en del av de tidiga tjänsterna i rätt tid och tjänsterna med låg tröskel som småbarnsfamiljer kan ta del av med sina barn. I invånarparken erbjuds gratis måltider under skolornas lovtider till barn under 16 år.

I förskoleundervisningen, som ordnas av småbarnspedagogiken, har barnen rätt till elevvård, som ordnas i samarbete med Västra Nylands välfärdsområde. Kyrksläotts kommun har gjort upp utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsplan från förskoleundervisningen till andra stadiet enligt den förnyade lagstiftningen.

4.2. Utbildningstjänsterna erbjuder en trygg lär- och uppväxtmiljö

Enligt 29 § i lagen om grundläggande utbildning har den som deltar i undervisningen rätt till en trygg studiemiljö. Utbildningstjänsterna i Kyrksläotts kommun prioriterar att skapa en psykologiskt trygg miljö för elever och studenter på alla utbildningsinstitutioner. Man stärker barns och ungas välmående genom att utveckla den gemenskapsfrämjande och den psykologiskt trygga verksamhetskulturen, träna känslö- och interaktionsfärdigheter, öka delaktigheten och stärka främjandet av skolengagemang. Även ungdomsfullmäktige betonar vikten av att öva barns och ungas samt deras familjers känslomässiga färdigheter som en grund för psykiskt välbefinnande.

Enligt befolkningsprognoserna kommer andelen barn och unga i skolåldern att avsevärt minska under de kommande åren (bilderna 7–9). Å andra sidan ökar andelen flerspråkiga barn och barn med olika kulturbakgrund samt antalet elever som omfattas av krävande särskilt stöd. I fråga om de elever som behöver krävande särskilt stöd har verksamhetsmiljön för anordnande av undervisning förändrats så att det har uppstått ett behov att ordna denna undervisningsform som egen verksamhet inom Kyrksläotts kommun både på finska och på svenska. Förändringen är viktig med tanke på eleven, familjen och uppfyllande av närskoleprincipen. Inom utbildningstjänsterna följer man noggrant utvecklingen av antalet elever i olika områden i kommunen och riktar resurser enligt servicebehovet.

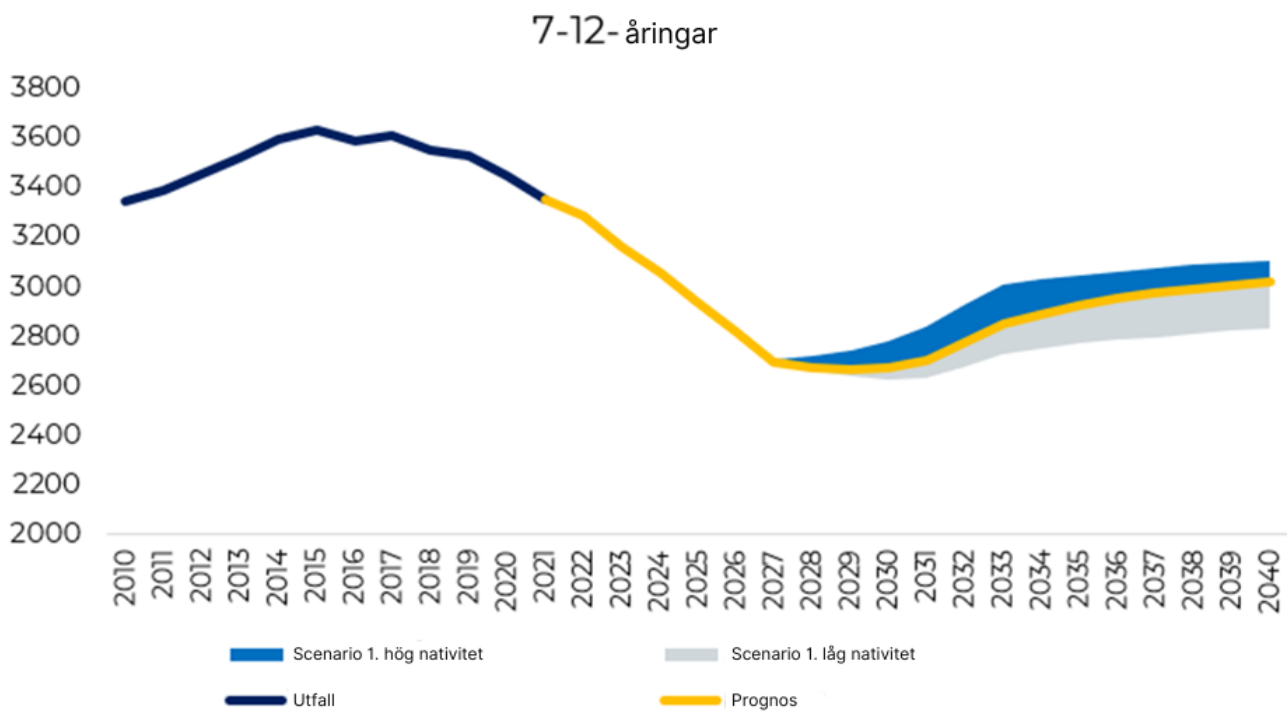

Bild 7. Befolkningsutveckling och prognos för Kyrkslättbor i åldern 7–12 år (2023, MDI).

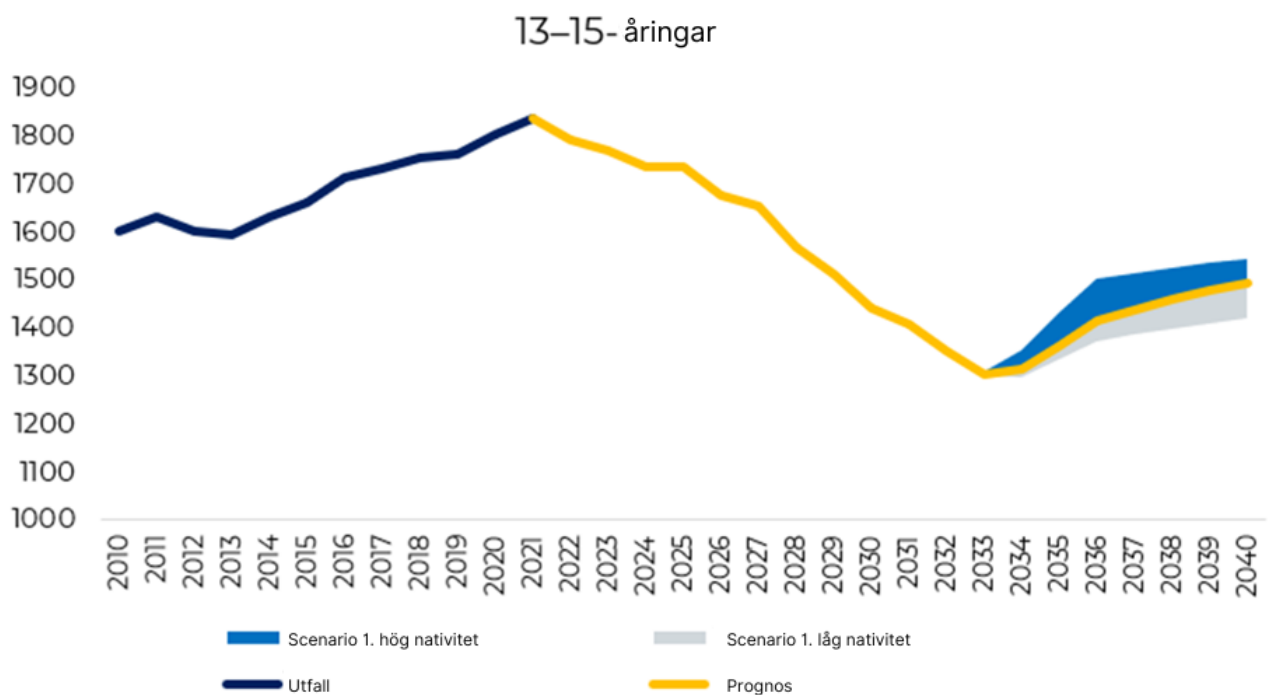

Bild 8. Befolkningsutveckling och prognos för Kyrkslättbor i åldern 13–15 år (2023, MDI).

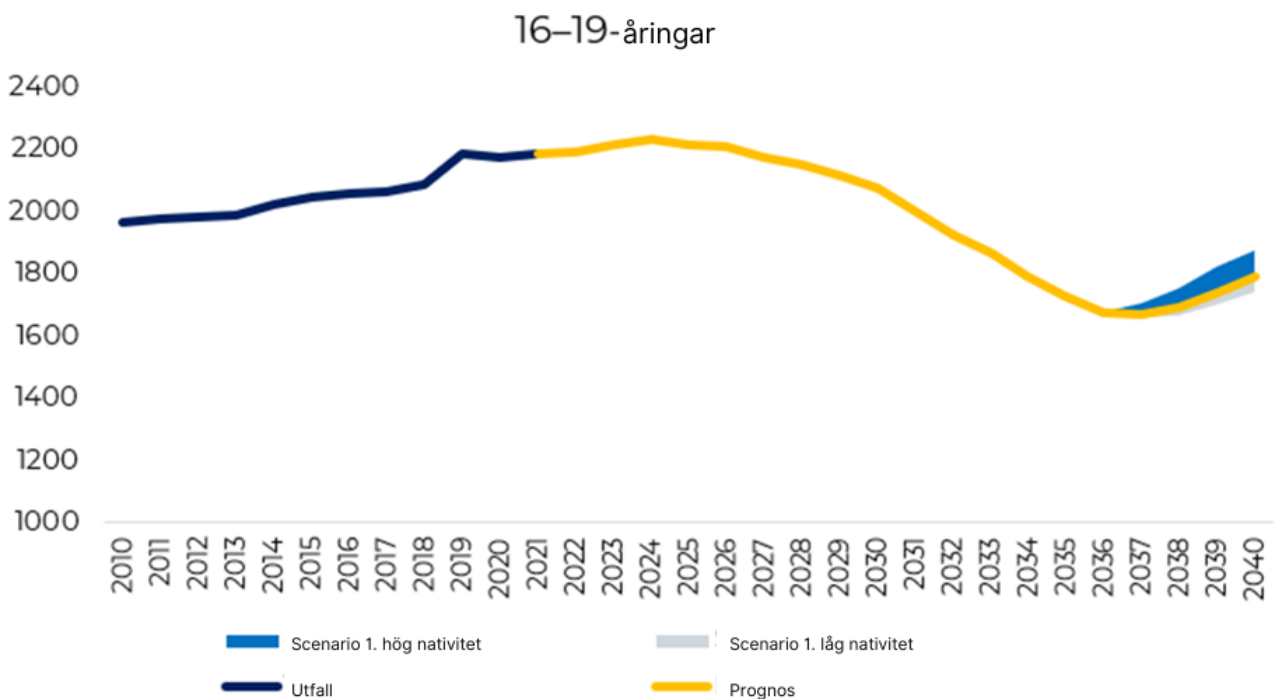

Bild 9. Befolkningsutveckling och prognos för Kyrkslättbor i åldern 16–19 år (2023, MDI).

Välbefinnandet i skolan påverkar avsevärt såväl studiemotivationen som livskvaliteten och den mentala hälsan. I kommunens (med andra ord utbildningsanordnarens) elev- och studerandeplan beskrivs åtgärder för förebyggande av våld, mobbning och trakasserier samt för uppföljning av förekomsten av dessa fenomen och för ingripande i problemsituationer. Dessutom beskriver planen den praxis som uppföljningen i efterhand förutsätter. De klassspecifika välfärdsplanerna i Kyrkslätt kommuns skolor utgör en del av arbetet för att förebygga våld, mobbning och trakasserier. Syftet med planerna är att anteckna alla de välfärdsfrämjande åtgärder som riktar sig till klassen och samtidigt förebygger mobbning. Klassens välfärdsplan görs upp i samarbete med eleverna, vårdnadshavarna och undervisningspersonalen.

Enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998, 26 §) ska utbildningsanordnaren förebygga frånvaro hos elever som deltar i den grundläggande utbildningen samt systematiskt följa och ingripa i frånvaron. Målet är att stöda elevens lärande, växande och välbefinnande. I Kyrkslätt iakttas Västra Nylands välfärdsområdes gemensamma modell i uppföljningen av frånvaron. Elevers frånvaro följs på individ-, skol- och kommunnivå. Den kommunspecifika styrgruppen för elev- och studerandevård granskar två gånger om året frånvarostatistiken på kommunnivå.

Förebyggande av skolfrånvaro och främjande av skolengagemang är viktiga faktorer vid ingripande vid frånvaro. Kyrkslätt kommuns skolcoacher stöder elevernas delaktighet i skolan och att bli en del av skolgemenskapen. Skolcoachens uppgift är att vara anträffbar med låg tröskel nära elevens vardag på individ-, grupp- och gemenskapsnivå. Skolcoachen stöder elevernas studier samt främjar deras välmående och funktionsförmåga i samarbete med den övriga skolgemenskapen, hemmet och vid behov andra nätverk. Hen förebygger, identifierar och hjälper att undanröja utmaningar som utgör hinder för studierna och skolgången och som

kan leda till att eleven löper risk att bli utslagen. Som en aktör inom den gemensamma elevvården deltar skolcoachen i främjande och upprätthållande av välmåendet, tryggheten och trivseln i skolgemenskapen. Vid planeringen och resursfördelningen av verksamheten beaktas, om möjligt, ungdomsfullmäktiges önskemål om att utöka skolcoachverksamheten till andra stadiets läroanstalter.

Morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever stöder barnens välmående genom att minska den tid som barnet tillbringar ensam utan en vuxens närvaro. Den erbjuder handledd och kravlös motvikt till skolarbetet samt möjligheter till barnens egen verksamhet och vila i sällskap av trygga vuxna. Syftet med morgon- och eftermiddagsverksamheten är att stödja hemmets och skolans fostrande arbete samt att stödja utvecklingen av barnens känsloliv och barnens etiska utveckling. Morgon- och eftermiddagsverksamheten ska dessutom främja barnens välfärd och jämlikhet i samhället samt förebygga utslagning och öka delaktigheten (lagen om grundläggande utbildning 628/1998, 48 a §). Alla elever i årskurs 1 och 2 samt elever i behov av särskilt stöd i alla årskurser kan ansöka till morgon- och eftermiddagsverksamheten.

Stöd för lärande och skolgång är en viktig del av skolans vardag. Eleven har rätt att få tillräckligt stöd för inläring och skolgång genast när behovet uppstår (lagen om grundläggande utbildning 628/1998, 30 §). Stödet för lärande och skolgång ordnas enligt lagen om grundläggande utbildning och gymnasielagen. Den grundläggande utbildningen erbjuder dessutom mångprofessionellt stöd vid neuropsykiatriska utmaningar hos elever. Utöver den elevvårdspersonal som arbetar med neuropsykiatrisk mångfald arbetar speciallärarna samt den neuropsykiatriska coachen på kommunnivå som regionala neuropsykiatriska coacher. De regionala neuropsykiatriska coacherna hjälper undervisningspersonalen att hitta metoder och stärker förverkligandet av stödet i de egna närskolorna. Stöd ges både till enskilda elever och till undervisningsgrupper.

I kommunens samtliga grundskolor och gymnasier har man i slutet av år 2023 tagit i bruk den digitala tjänsten Someturva. Someturva har utvecklats av sakkunniga och via den kan barn och unga anonymt be om hjälp vid obehagliga situationer i sociala medier, spel eller någon annanstans online. Skolans personal kan också anmäla fall. Under perioden 1.11.2023–13.5.2024 behandlade de sakkunniga på Someturva nästan 50 fall, av vilka 40 % hade uppfyllt kännetecknen för brott och i 38 % av fallen har det varit hot om brott.

Förebyggande av och ingripande i användning av tobaksprodukter och andra rusmedel beskrivs i Kyrksläotts kommuns elev- och studerandevårdsplan. Dessutom erbjuds vissa åldersklasser lektioner i laglighetsfostran. Lektionerna hålls av en ambulerande timlärare som anställts centralt för uppdraget.

De skolspecifika jämställdhetsplanerna görs upp i samarbete med personalen och eleverna eller studerandena. Likabehandlingsplanen görs i samband med jämställdhetsplanen. Den skolspecifika jämställdhetsplanen bifogas till läsårsplanen och uppdateras med minst tre års mellanrum tillsammans med eleverna (den s.k. jämställdhetslagen 609/1986, 5 §).

De statliga specialunderstödet för utvecklingsarbete som Kyrksläotts utbildningstjänster ansökt om och beviljats för främjande av välfärd bland elever och studerande har varit betydande. De erhållna specialunderstöden har riktats bl.a. till att stärka och utveckla den gemensamma elev-

och studerandevården, åtgärder som främjar jämställdhet inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och utveckling av kvaliteten, förebyggande av gängbildning samt utveckling av skolornas klubbverksamhet.

Inom Kyrksläotts utbildningstjänster genomförs årligen kundenkäter för elever inom den grundläggande utbildningen och deras vårdnadshavare. Genom enkäterna följer man upp bl.a. elevernas trivsel och välmående i skolan samt vårdnadshavarnas uppfattning om hur skolan stöder deras barns välbefinnande. De kommunspecifika resultaten behandlas varje läsår på rektorsmöte och de skolspecifika resultaten i enheterna. I vårdnadshavarenkäten 2024 ansåg 83 % av vårdnadshavarna att skolan stöder deras barns välmående. I elevenkäten 2024 upplevde 84 % av eleverna i årskurs 1–3 att det alltid eller oftast är trevligt i skolan. 78 % av eleverna i åk 4–9 upplevde att klassens atmosfär är trygg.

4.3. Fritidstjänsterna möjliggör möten

Fritidstjänsterna i Kyrkslätt fokuserar särskilt på att stärka barns och ungdomars känsla av gemenskap och delaktighet, säkerställa närvaron av trygga vuxna under deras fritid samt möjliggöra tröskelfri och kostnadsfri fritidsverksamhet för alla kommunens barn och ungdomar

Kyrksläotts fritidstjänsters verksamhet och lokaler främjar barns och ungdomars hälsa och fungerar som en källa till välbefinnande. Såväl lokalerna som de tjänster som erbjuds i dem ökar gemenskapen och känslan av samhörighet och förebygger utslagning. Fritidstjänsterna erbjuder barn och unga mångsidig verksamhet tillsammans med lokala aktörer och frivilliga. I samarbete med ungdoms-, idrotts- och kulturföreningar ordnas bl.a. avgiftsfria MyHobby-hobbyverksamheter för barn samt olika evenemang. Föreningarnas och organisationernas roll som arrangörer av hobbyer för barn och unga i Kyrkslätt är betydande. I form av bidrag understöder fritidstjänsterna cirka hundra lokala ungdoms-, idrotts- och kulturföreningar. Dessa verksamhets- och projektbidrag utlyses varje år.

Utgångspunkten för ordnandet av tjänsterna är att verksamheten ordnas jämlikt och öppet med iakttagande av barn och unga i olika åldrar, från olika kulturer och med olika bakgrund. En del av fritidstjänsterna är helt gratis. Bland annat MyHobby-verksamheten, bibliotekstjänsterna, ungdomsarbetet, de allmänna uteidrottsplatserna samt friluftsområdena och friluftsstigarna är några exempel på avgiftsfria tjänster. Nivån på eventuella avgifter som tas ut för tjänsterna har hållits mycket skälig för att varje kommuninvånare ska ha en verklig möjlighet att delta. Vid planeringen av framtida avgiftsfria tjänster beaktas också ungdomsfullmäktiges önskemål om att öka avgiftsfria kulturaktiviteter, antingen genom kommunens arrangemang eller genom att stöda lokala kultur- och fritidsaktörer.

Sedan år 2024 utvecklar och producerar fritidstjänsterna både avgiftsfri och öppen MyHobby-verksamhet för yngre tonåringar. Det krävs ingen förhandsanmälan till MyHobby-verksamheten. Denna verksamhet ordnas i samarbete med lokala föreningar. Den öppna verksamheten startades när det enligt såväl inkommen information som observationer hade dykt upp oroväckande fenomen särskilt bland yngre tonåringar. Den öppna MyHobby-verksamheten strävar ju efter att öka yngre tonåringars möjligheter till meningsfulla aktiviteter efter skoldagen; i dess centrum står en trygg vuxens närvaro och mångsidig ledd verksamhet.

Dessutom ordnas hobbyverksamhet enligt ungdomslagen (955/2022, 12 a §) och Finlandsmodellen för hobbyverksamhet med lokala aktörer. För denna verksamhet har fritidstjänsterna ansökt om och erhållit statligt specialunderstöd. Avgiftsfria hobbygrupper för barn och unga samt ambulerande hobbyverksamhet, den s.k. Hobbybilen, erbjuds i stor omfattning runt om i kommunen. Även bland annat de kostnadsfria simhallskorten som kan lånas från biblioteken och bokbussen, som är skapade för att stödja egenaktivitet och aktiviteter med familjen, bidrar till barns och ungdomars välbefinnande. Alla enheter inom fritidstjänsterna deltar i planeringen och ordnandet av MyHobby-verksamheten.

Målet med ungdomsarbetet för barn och unga är bland annat att främja de ungas delaktighet och möjligheter att påverka samt förmåga och förutsättningar att fungera i samhället. Ungdomsarbetet stöder de ungas tillväxt, självständighetsprocess, social gemenskap och inläring av relaterade kunskaper och färdigheter samt stöder de ungas hobbyer och verksamhet i samhället. Ungdomsarbete utförs i Kyrkslätt centrum, Masaby och Veikkola bland annat genom öppen ungdomslokalsverksamhet. Därtill erbjuder ungdomsarbete i form av webbungsarbete, patrullerande ungdomsarbete, uppsökande ungdomsarbete och Navigatorns servicehandledning för unga. Förebyggande rusmedelsarbete och skolungsarbete sker på de högre årskurserna.

För de unga som behöver stöd och hjälp i olika utmanande livssituationer erbjuds sektorsövergripande och mångprofessionella tjänster inom inriktat ungdomsarbete, så som uppsökande ungdomsarbete, verkstadsverksamhet för ungdomar och Ankarverksamhet i samarbete med lokala aktörer och aktörer i närområdet. Närvaro av en trygg vuxen, betydelsen av att möta andra och att bygga ett förtroendefullt förhållande står i centrum i arbetet med att stödja barns och ungas välfärd i ungdomsarbetet. I kommunen finns också ett eget påverkansorgan för ungdomar, ungdomsfullmäktige.

Navigatorn är ett serviceställe med låg tröskel för personer under 30 år. På Navigatorn stöds kunder enligt sina individuella behov genom mångprofessionellt samarbete. Navigatorns tjänster är helt avgiftsfria. Navigatorn främjar engagemang i utbildning, studier och arbetslivet hos unga Kyrkslättbor under 30 år och främjar de ungas delaktighet, funktionsförmåga och livshantering. Målet för Navigatorverksamheten är att stöda särskilt de unga som är utslagna eller löper risk för utslagenhet och hjälpa dem att ta del av de tjänster och det stöd som de behöver. Till Navigatorns verksamhetsprinciper hör att erbjuda ungdomar både övergripande och sektorsövergripande stöd så att ungdomarna inte själva behöver söka rätt tjänst eller ställe för att sköta ärenden; all den hjälp som behövs finns på ett ställe. Stöd och hjälp för ungdomar finns förutom fysiskt på serviceställena också på webben och per telefon

Motion och fysisk aktivitet har en central betydelse för barns och ungas generella välbefinnande och hälsa. Kommunen bygger och upprätthåller mångsidiga idrottsplatser vars mål är att locka barn, unga och deras vårdnadshavare att motionera som en del av vardagen. Idrottstjänsterna ordnas i motionshandledning och särskilt anpassad motion för specialgrupper. Förutsättningar för motionsinriktade levnadsvanor för barn och unga utvecklas särskilt i samarbete med övriga aktörer inom kommunen samt genom att i enlighet med kommunstrategin koordinera lokalt samarbete med tredje sektorn.

Fritidstjänsterna ansvarar för koordineringen av förebyggande mental- och missbrukarvård på

kommunnivå. Förebyggande mental- och missbrukarvård syftar att förebygga och minska rusmedelsbruket, förebygga spelproblem och främja mental hälsa. I fråga om förebyggande av mental- och missbrukarvård för barn och unga samarbetar man brett med olika servicebranscher inom kommunen, välfärdsområdet och lokala aktörer.

Bibliotekslokalerna tjänar som tröskelfria mötesplatser för kommuninvånare i olika åldrar och erbjuder möjlighet till bland annat vistelse, studier eller att träffa vänner. På plats finns en mångprofessionell personal, trygga och bekanta vuxna för barn och ungdomar, som de kan prata med om även svåra saker. Med frivillig mormors- och farfarsverksamhet stöder man möten mellan generationer, Läxhjälpen erbjuder i sin tur stöd med läxor. Fritidstjänsterna erbjuder förutom avgiftsfria tjänster också en möjlighet att uppleva mångsidiga evenemang, lära sig eller prova på nya saker, t.ex. med hjälp av litteratur, e-tjänster, olika anordningar, redskap och spel som finns tillgängliga. Det finns också olika instrument och en studio.

Främjande av barns och ungas läsning och läskunnighet är en av bibliotekets mest centrala uppgifter. Oron över försämrad läskunnighet och minskad läsning bland barn och unga har ökat. Enligt undersökningar främjar god läskunnighet framgång i livet och förebygger utslagning. Bibliotekstjänsterna satsar på främjande av läskunnighet i samarbete med skolorna och övriga enheter inom kommunen.

Kulturkompassen är kommunens gemensamma satsning och plan för kulturförskolan för småbarnspedagogiken och undervisningen. Med hjälp av programmet för kulturförskolan, dvs. Kulturkompassen, understöder man barns och ungas rätt att uppleva konst och kultur och främjar kulturförskolans tillgänglighet, jämställdhet och mångsidighet. Via Kulturkompassen kan barn och unga bekanta sig med den lokala kulturen, de olika aktörerna i området och olika konstformer.

Syftet med utbildningen som ordnas av medborgarinstitutet som fritt bildningsarbete är att gemensamt främja mångsidig utveckling och välbefinnande bland människor. I medborgarinstitutets undervisning framhävs självständigt lärande, gemenskap och delaktighet. Medborgarinstitutet producerar årligen över 500 kurser i vilka också unga kommuninvånare kan delta. Medborgarinstitutet samarbetar också med läroanstalter, bl.a. Kyrksläotts gymnasium, för att ordna en valfri kurs eller önskekurser. För barn och unga erbjuds primärt grundläggande konstundervisning i bildkonstskolan, handarbetskolan och musikinstitutet. Den grundläggande konstundervisningen stöder utvecklingen av elevernas kreativa tänkande och delaktighet samt stärker uppbyggandet av identiteten och utvecklingen av kulturell läskunnighet i en trygg verksamhetsmiljö.

4.4. Kommunens övriga tjänster

Barns och ungas integration främjas som en del av de småbarnspedagogiska tjänsterna, utbildningstjänsterna och fritidstjänsterna. Kommunens invandringsexpert samt kommunens integrationstjänster ansvarar för koordineringen och utvecklingen av helheter som hänför sig till invandring och integration. Integrationstjänsternas huvudsakliga uppgift är att sköta om mottagningen av kvotflyktingar och andra som beviljats kommunplats samt att främja integrationen i begynnelsekedet. Integrationstjänsterna stöder också personer som beviljats uppehållstillstånd och som självständigt flyttat till kommunen.

Boenderådgivningen stöder familjer och unga vuxna i Kyrkslätt i frågor och utmaningar som gäller boende. Målet för boenderådgivningens stödtjänster med låg tröskel är att minska bostadslöshet, hyresskulder, störningar i boende och vräkningar samt att trygga boendets kontinuitet. Boenderådgivningen är ett stöd när kommuninvånare vill ha hjälp i frågor som gäller boende eller i problematiska situationer, till exempel bostadssökning, bostadsstöd och bostadsbidrag samt ingående av avtal, hyresskulder, vräkning eller grannförhållanden och bostadsområdets trivsel. Bostadsrådgivningen samarbetar med ett stort nätverk. Till detta nätverk hör bl.a. integrationstjänsterna, Navigatorn, diakoniarbetet, NAL-asunnot och yrkesskolan Omnia, det uppsökande ungdomsarbetet, ekonomi- och skuldrådgivningen, utsökningen samt LUVN:s social- och hälsovårdstjänster.

Boenderådgivningen utvecklar dessutom ekonomirådgivningstjänsten, genom vilken kunderna får stöd i att lära sig ekonomihantering. Utmaningarna med ekonomihantering sträcker sig ofta över flera generationer, och genom utbildning i ekonomikunskaper strävar man efter att avveckla utmanande beteendemönster och stärka kunskaper i ekonomihantering. Boenderådgivningens mottagning med låg tröskel finns tillgänglig för alla kommuninvånare.

Sysselsättningstjänsterna överfördes 1.1.2025 till kommunens organiseringsansvar. Kyrkslätt, Vichtis och Sjundeås kommuner bildar ett gemensamt sysselsättningsområde där Kyrkslätt fungerar som ansvarig kommun för sysselsättningsområdet och den i lagen avsedda Arbetskraftsmyndigheten. Enligt den förnyade lagstiftningen om sysselsättningstjänster ska Arbetskraftsmyndigheten ordna med verksamhetsförutsättningar för sysselsättningsfrämjande samservice för unga inom det sektorsövergripande stödet (Lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen 381/2023, 16 §).

Med samservice för unga inom det sektorsövergripande stödet avses verksamhet där Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet, läroanstalter och andra aktörer tillhandahåller rådgivning, vägledning, stöd och träning för unga under 30 år om studiemöjligheter, sysselsättning och livshantering. Arbetskraftsmyndigheten organiserar ett serviceställe med sektorsövergripande stöd med låg tröskel för unga under 30 år. Den ungdomslagsenliga Navigatorverksamheten (1285/2016, 9 §) kommer i Kyrkslätt att utgöra en del av denna servicehelhet.

Förutom sektorsövergripande stöd för unga kan man hänvisa unga till samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd. Avsikten med samarbetsmodellen är att främja sysselsättning av arbetslösa på den öppna arbetsmarknaden genom att erbjuda arbetskraftstjänster enligt servicebehovet, social- och hälsovårdstjänster och FPA-rehabiliteringstjänster samt andra sysselsättningsfrämjande tjänster enligt servicebehovet. Verksamhetsmodellen för sektorsövergripande stöd är ett nätverk där aktörerna är Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och FPA.

Sakkunniga inom serviceområdet för samhällsteknik sörjer för planeringen och byggandet av en barnvänlig livsmiljö och lokaler i samarbete med serviceproducenter för barn och unga. I Kyrkslätt ser man till att de allmänna stadslokalerna är trivsamma, trygga och i mån av möjlighet hinderfria. Torgen, parkerna, näridrottsplatserna och naturobjekten samt skolornas och daghemmens gårdar är tillgängliga för alla kommuninvånare. Också interiörerna planeras bättre

än tidigare som öppna lokaler som är lämpliga för alla.

Kosthållstjänsterna stöder barns och ungas övergripande välbefinnande genom att för småbarnspedagogiken och utbildningen erbjuda balanserade måltider som tillverkats av högklassiga råvaror och som uppfyller näringskriterier. En mångsidig och näringsrik lunch påverkar barns och ungas lärande, tillväxt och utveckling. Kosthållstjänsterna samarbetar med daghemmen och skolorna. Matsedelsplaneringen styrs av Statens näringsdelegations nationella näringsrekommendationer samt rekommendationer riktade till personer i olika åldrar i småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt yrkesläroanstalterna och gymnasierna. Kyrksläotts kosthållstjänster iakttar specialdieter och allergier för att maten ska vara trygg för alla. Barns och ungas önskemål iakttas vid planeringen av matsedeln och genomförandet av kosthållstjänsterna.

4.5. Gemensamt ordnade tjänster

Kyrksläotts kommun genomför elev- och studerandevårdstjänster i samarbete med Västra Nylands välfärdsområde. Välfärdsområdet producerar psykolog- och kuratorstjänsterna samt skol- och studerandehälsovårdstjänsterna inom elev- och studerandevården. Det individuella elev- och studerandevårdsarbetet är på välfärdsområdets ansvar, kommunen ansvarar för den gemensamma elev- och studerandevården samt för planeringen, uppföljningen och utvärderingen på utbildningsanordnarnivå.

Utbildningsanordnaren ska utarbeta en elevhälsoplan för genomförandet av den samlade elevhälsan. Utbildningsanordnarens elevhälsoplan ska innehålla målen och de centrala principerna för att genomföra elevhälsan samt åtgärder för att genomföra och följa upp elevhälsan (Lagen om ändring av lagen om elev- och studerandevård 377/2022, 13 §) Välfärdsområdet ska i sin tur göra upp en regional elevhälsoplan som baserar sig på elevvårdsplanerna av utbildningsanordnarna i välfärdsområdets område (13 a §). Kyrksläotts kommuns elev- och studerandevårdsplan har godkänts i nämnderna för fostran och utbildning i maj 2023 och den trädde i kraft 1.8.2023. Västra Nylands regionala elevhälsoplan, som baserar sig på de kommunspecifika elev- och studerandevårdsplanerna, har godkänts i välfärdsområdesfullmäktige 13.2.2024.

Elev- och studerandevården betjänar elever i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt studeranden på andra stadiet. Den stöder läroanstalter och deras samarbete mellan läroanstalten och hemmet. Elev- och studerandevården är till sin karaktär förebyggande verksamhet som stöder läroanstalten. Studerandena och eleverna har även rätt till individuell elevhälsa. Vården som styr elevvårdsverksamheten är barns och ungas delaktighet, vårdnadshavarens ansvar och delaktighet, samarbete, mångfald och stöd i rätt tid. Arbetet präglas av tillit, ett respektfullt förhållningssätt till studeranden och vårdnadshavaren samt av att deras delaktighet stöds.

I Kyrkslätt utstakas riktlinjerna för elevvårdsarbetet av utbildningsanordnarens multiprofessionella styrgrupp för elevvården. I denna grupp ingår representanter för såväl kommunens småbarnspedagogik och undervisning som chefer och sakkunniga inom välfärdsområdet. Styrgruppens centrala uppgift är att följa upp hur elevvårdsplanen genomförs. En mångprofessionell läroanstaltsspecifik elevvårdsgrupp planerar åtgärderna och

verksamhetssätten som ska följas upp under läsåret samt granskar och uppdaterar de enhetsvisa uppgifterna i samband med uppdateringen av läsårsplanen.

Med Ankarverksamhet avses sektorsövergripande samarbete för främjande av välbefinnande och förebyggande av brott bland barn och unga under 18 år. Västra Nylands Ankarverksamhet baserar sig på ett samarbetsavtal mellan Polisinrättningen i Västra Nyland, Västra Nylands välfärdsområde och kommunerna i området. Ankarverksamhetens team består av sakkunniga inom polisen, socialservicen och ungdomstjänsterna. Teamet träffar den unga som stött på utmaningar och den ungas familj i ett så tidigt skede som möjligt, för att den unga ska kunna stödjas och vid behov hänvisas till rätt hjälp eller stöd. Ankarteamets samarbete sträcker sig till mental- och missbrukarvårdstjänsterna samt det lokala ungdomsnätverket. Utöver Ankarsamtalen patrullerar teamet i mån av möjlighet till skolorna till exempel i samband med föräldrakvällar, laglighetsfostran och olika evenemang.

4.6. Övriga aktörers tjänster

Västra Nylands välfärdsområde erbjuder barn, unga och familjer i Kyrkslätt tjänster på familjecentret. På Kyrksläotts välfärdscentral finns ett av de fem fysiska familjecentren i området (Hangö-Ingå-Raseborg-Sjundeå-Kyrkslätt, HIRSK). Familjecentrets alla tjänster är sammanfattade i bild 10. På familjecentren arbetar man i samarbete med småbarnspedagogiken och utbildningen inom kommunen, organisationer och den specialiserade sjukvården. Inom välfärdsområdet tas webbplatsen Omaperhe.fi i bruk hösten 2024. På webbplatsen Omaperhe.fi hittar området invånare information, anvisningar och tjänster för olika livssituationer.

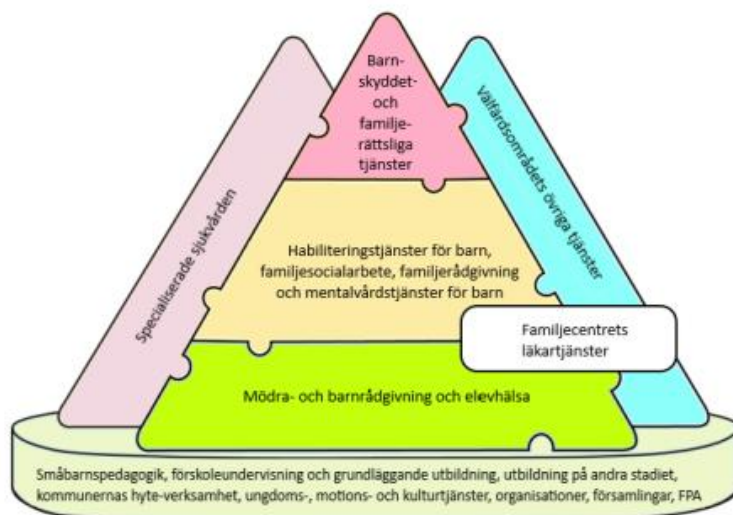

Bild 10. Helheten av aktörer inom välfärdsarbetet ur Västra Nylands välfärdsområdes perspektiv.

Olika organisationer, föreningar och sammanslutningar erbjuder mångsidig verksamhet för personer i olika åldrar och familjer i samarbete med kommunen. Kommunen samarbetar med olika organisationer på olika nivåer, och deras roll i främjandet av barns och ungas välfärd är viktig i vår kommun.

De religiösa samfundet producerar också tjänster som stöder barns och ungas välfärd. Barn

och föräldrar erbjuds avgiftsfri verksamhet genom evangelisk-lutherska församlingens dagklubbar, familjeverksamhet – så som gruppen för föräldrar som fått sitt första barn och familjestugan – samt BarnArken och musiklekskolan. Församlingen erbjuder verksamhet för ungdomar, så som ungdomskvällar, läger och utbildningar för hjälpledare och klubbledare.

5. Planens mål och åtgärder

Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021, 6 §) ska kommunen i sin strategiska planering sätta upp mål för främjandet av hälsa och välfärd och fastställa åtgärder som stöder målen.

Kommunen främjar barns och ungas välfärd genom att erbjuda en trygg livsmiljö som främjar välfärd och hälsa och i speciallagstiftningen föreskriven service som stöder bra liv och lärande för barn och unga. Gemenskap, delaktighet, likvärdiga möjligheter och tillgängliga tjänster samt stöd i föräldrarollen skapar ett växtunderlag som främjar barns och ungas välfärd. Det är viktigt att barn och unga upplever sig värdefulla hemma, i skolan, i hobbyer och i olika tjänster.

De flesta barn och unga i Kyrkslätt mår bra. Deras välmående ska ändå stödjas proaktivt. Samarbetet mellan olika aktörer har en viktig roll. Betydelsen av samarbetet framhävs i och med stora förändringar i samhället. Till exempel efter att organiseringen av elev- och studerandevården, rådgivningen och barnskyddet samt familjesocialarbetarens tjänster övergått till Västra Nylands välfärdsområde, är det viktigt att kunna bevara och utveckla samarbetet mellan de olika yrkesbranscherna. Styrande strukturer genom vilka samarbetet mellan flera olika organisationer och den gemensamma verksamheten genomförs intar en nyckelställning.

Följande tyngdpunkter med mål och åtgärder lyfts fram som mål att främja barns och ungas välfärd i Kyrkslätt för de följande åren.

Tyngdpunkt: Främjande av välbefinnande och inspirerande till aktiv livsstil och motion

Ett gemenskapligt och levande Kyrkslätt: Vi inspirerar kommuninvånarna till en aktiv livsstil, att röra sig och att ta del av kulturen.

Mål	Åtgärd / uppgifter	Utvärdering av genomförandet
Barns och ungas fysiska aktivitet i vardagen ökar i alla åldersgrupper	<p>Motionsmöjligheter erbjuds alla, särskilt med iakttagande av barn och unga som motionerar lite och de som behöver stöd för motion</p> <ol style="list-style-type: none"> inom småbarnspedagogiken genom att systematiskt observera motoriska färdigheter och diskutera observationerna med vårdnadshavarna vid samtalen om planen för småbarnspedagogik. 	<ol style="list-style-type: none"> Den procentuella andelen grupper där observationer av motoriska färdigheter har diskuterats vid varje samtal om barnets plan för småbarnspedagogik Skolspecifik utvärdering

	<ol style="list-style-type: none"> 2. i skolorna genom att uppmuntra alla elever att motionera bl.a. genom att öka aktiv rastverksamhet samt genom att genomföra mångsidig gymnastikundervisning enligt läroplanerna och genom att utveckla fysisk aktivitet under skoldagarna i alla läroanstalter. 3. genom att erbjuda valfria gymnastikkurser i gymnasiet med olika teman. 4. genom att beakta möjligheterna till vardagsmotion för barn och unga vid planeringen av gång- och cykelvägsnätet samt vid planeringen för miljöer för småbarnspedagogik och undervisning. 	<p>av genomförandet i samband med läsårsbedömningen</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Verksamheten har upplevts vara nyttig och etablerats som en del av gymnasiernas vardag 4. Resultaten av skolhälsoenkäten i fråga om motion och ork i skolan 5. Uppföljningsinformation om kommunens planläggning samt planering och genomförande av gång- och cykelvägar.
	<p>Barns och vårdnadshavares medvetenhet om betydelsen av motion ökar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. genom att ge motionstips åt barn som motionerar lite och barn som behöver stöd för motion samt deras vårdnadshavare. 2. genom att stärka elevernas förståelse och kunskap om vikten av motion för välbefinnandet i enlighet med läroplanerna för hälsokunskap- och gymnastikundervisningen. 3. genom att informera familjerna om MyHobby- och HobbyHjältarna-verksamheten via skolornas Wilma-kommunikation. 4. kommunicera betydelsen av vardagsmotion och motion under skolresor som en del av välbefinnandet 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antalet givna tips inom småbarnspedagogiken 2. Skolspecifik utvärdering av genomförandet i samband med läsårsbedömningen 3. Genomförda kommunikationsåtgärder i skolorna och antalet meddelanden som nått mottagaren 4. Andelen barn och unga som går eller cyklar till skolan
	<p>Barngrupper inom småbarnspedagogiken rör sig så att pulsen stiger och de blir andfådda</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. genom att planera motionen till en del av heldagspedagogiken 2. genom att betrakta alla lokaler som lämpliga för rörelse 3. genom att ge barnet möjlighet till två timmar rörelse per dag, varav en timme är rörelse som gör en andfådd 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Procentandel av grupper där målet uppnås dagligen

	<p>Avgiftsfria hobbymöjligheter erbjuds med låg tröskel</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. genom att utveckla den mångsidiga MyHobby- och HobbyHjältarna-verksamheten i samarbete med lokala föreningar 2. genom att ordna Talent-verksamhet för barn och unga i specialgrupper 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antalet genomförda grupper och deltagare
<p>Barns och ungas deltagande i skolmåltider ökar</p>	<p>Deltagandet i skollunchen ökar i samarbete med olika aktörer</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. genom att stärka samarbetet mellan utbildningen och kosthållstjänsterna i fråga om matfostran 2. genom att säkerställa att barn och unga hörs i frågor som gäller mat (t.ex. matjury, Skidialogi) <p>Information om betydelsen av matvanorna för eget välbefinnande och hållbar utveckling ges</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. genom att göra effektiv och tillgänglig information på sociala medier 2. genom att informera om betydelsen av matvanorna för välbefinnandet bl.a. i hälsokunskapsundervisningen enligt läroplanerna 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antalet elever som deltar i bespisningen 2. Resultaten av skolhälsoenkäten i fråga om deltagande i och erfarenheterna av skollunchen 3. Beskrivning av verksamhetsmodellerna och åtgärderna för att bli hörd 4. Mängden genomförd kommunikation och hur man nått målgruppen

Tyngdpunkt: Goda befolkningsrelationer

Ett kunnigt och lärande Kyrkslätt: Vi är en internationell kommun som värdesätter mångfald och lockar internationella sakkunniga. Vi främjar jämställdhet, jämlikhet och integration genom att beakta de olika befolkningsgruppernas behov.

Mål	Åtgärd / uppgifter	Utvärdering av genomförandet
<p>Möjligheterna att delta är tillgängliga för alla barn, unga och barnfamiljer</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Flerspråkig och klarspråkig kommunikation stärks inom alla tjänster i kommunen. 2. Verksamheten (evenemang och tjänster) planeras med hänsyn till olika språk- och kulturgrupper. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antalet personer med främmande modersmål som svarat på enkäten om välfärd, hälsa och säkerhet och resultaten av enkäten 2. Mängden material på klarspråk 3. Mängden

		flerspråkig/klarspråkig kommunikation som nått målgruppen
--	--	---

Tyngdpunkt: En trygg gemenskap

Ett gemenskapligt och levande Kyrkslätt: Kyrkslätt är en trivsamt, trygg, naturnära och småhusdominerad kommun för sina invånare i alla åldrar. Kommunen är en barn-, ungdoms- och åldersvänlig och gemenskaplig bostadsort.

Mål	Åtgärd / uppgifter	Utvärdering av genomförandet
Barns och ungas känsla av psykologisk trygghet förbättras i alla gemenskaper där de vistas	<p>Välfärds- och interaktionsfärdigheter övas</p> <ol style="list-style-type: none"> genom att utarbeta en enhetsspecifik plan för att förebygga mobbning, trakasserier och våld inom småbarnspedagogiken. genom att stärka barnens sociala och emotionella färdigheter i grupperna inom småbarnspedagogiken. genom att förbättra elevernas trygghetskänsla i skolklasserna och genom att utveckla känslö- och interaktionsfärdigheter enligt skolans egen verksamhetsmodell. 	<ol style="list-style-type: none"> En plan ingår i varje verksamhetsställes plan för pedagogiskt ledarskap (100 %) På verksamhetsställena har verksamhetssätten för stärkande av de sociala och emotionella färdigheterna beskrivits Konsekvensbedömning av den verksamhetsmodell som skolan använder i samband med läsårsbedömningen
	<p>Barnens gemenskaper i vardagen är psykologiskt trygga</p> <ol style="list-style-type: none"> genom att främja verksamhet som stärker känslan av att eleven hör till undervisningsgruppernas och skolans gemenskap samt stärkande av personalens kunnande i fråga om bemötanden och stärkande av gemenskap genom att utveckla sektorsövergripande samarbete mellan elev- och studerandevården, utbildningen, skolcoacherna och skolungdomsarbetet genom att i ett så tidigt skede som möjligt 	<ol style="list-style-type: none"> Resultaten av skolhälsoenkäten i fråga om den upplevda tryggheten och känslan av delaktighet Andelen elever som i skolenkäten upplever skolan trevlig och klassens atmosfär trygg Uppföljning av frånvaro enligt modellen SkolSkick Vårdnadshavarenkäten:

	<p>fästa uppmärksamhet vid olovlig frånvaro och stöda elevernas skolgång</p> <p>4. genom att ordna undervisning i säkerhetsfärdigheter och lektioner i laglighetsfostran i skolorna enligt den kommunspezifika verksamhetsmodellen.</p>	<p>andelen vårdnadshavare som anser skolan stöder barnets välmående</p>
	<p>1. Möjligheterna att skapa principer om tryggt utrymme för de lokaler som barn och unga använder utreds.</p>	<p>1. Lokaler för vilka det är nödvändigt och ändamålsenligt att skapa principer har identifierats</p> <p>2. Modell/exempel för tryggt utrymme har utarbetats som stöd för arbetet i enheterna</p>
<p>Barn och unga har tillräckligt med tillgång till stöd för mentalt välmående och nykterhet</p>	<p>1. Nuläget med den förebyggande mental- och missbrukarvården i kommunen kartläggs och fortsatta åtgärder planeras. Helheten utgör en del av den omfattande välfärdsplanen.</p>	<p>1. Kartläggningen har gjorts och de fortsatta åtgärderna planerats</p>
<p>Barn och unga upplever att de är en del av en gemenskap som är viktig för dem</p>	<p>Barns och ungas önskemål iakttas i de tjänster som gäller dem och i utvecklingen av kommunens tjänster</p> <p>1. genom att testa och utveckla mångsidiga sätt att göra barn och unga delaktiga</p> <p>2. genom att etablera metoder för delaktighet som en del av utvecklingen av tjänsterna.</p> <p>3. genom att öka mångprofessionellt kunnande och mångprofessionell medvetenhet i serviceproduktionen bl.a. genom att dela befintligt kunnande mellan olika yrkesgrupper</p> <p>4. genom att utveckla gemensam verksamhet tillsammans med interna och externa intressentgrupper.</p>	<p>1. Resultaten av kartlägningsarbetet för delaktighetsmodellen</p> <p>2. Sätt för delaktiggörande</p> <p>3. Delande av erfarenheter och kunnande mellan enheterna och på kommunnivå mellan olika tjänster (t.ex. bildningens strategidagar och annat workshopsarbete samt annan intern utbildning)</p>

6. Uppföljning av och rapportering om planen

Kommunen ska följa kommuninvånarnas levnadsförhållanden, hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa i varje område och inom varje befolkningsgrupp. Fullmäktige i kommunen ska årligen lämna en rapport om kommuninvånarnas hälsa och välfärd, de faktorer som

påverkar dessa och de åtgärder som har vidtagits (Lagen om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 6 §).

Kommunens serviceområden och servicegrupper följer upp uppgifterna om barns och ungas välfärd enligt sin årsklocka för utvärdering. Aktuella resultat av nationella enkäter och kommunens egna datainsamlingar behandlas i enheterna, i servicegruppernas och serviceområdenas ledning samt i bildningstjänsternas nämnder med ändamålsenligt tidsplan. Serviceområdet för bildning håller på att utarbeta en årsklocka för kvalitativ utvärderingsdata. Målet är att årligen delge nämnderna en sammanfattning av uppgifterna om kvaliteten av tjänsterna för barn och unga, konsekvenserna och välfärdsläget i samband med behandlingen av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Största delen av målen för främjande av barns och ungas välfärd och hälsa ingår i verksamhetsmålen i serviceområdenas budgetar. Uppnåendet av dessa utvärderas i samband med bokslutet och verksamhetsberättelsen. Samtidigt utvärderas behovet att justera målen och åtgärderna i samband med förberedelserna inför nästa budget. Också kommunstyrelsen och kommunfullmäktige följer upp framstegen i verksamhetsmålen som en del av budgetårets beslutsfattande. I samband med bokslutet upprättas en lagstadgad årsrapport för kommunfullmäktige.

Kommunens arbetsgrupp för främjande av välfärd och hälsa följer upp och utvärderar uppnåendet av målen i denna plan i samband med årets andra delårsöversikt. Därefter föreläggs ärendet för behandling i kommunens ledningsgrupp.

Tyngdpunktsområdena, målen och uppgifterna i hela planen samt uppföljnings- och utvärderingssätten justeras i samband med uppgörandet och uppdateringen av kommunens omfattande välfärdsplan och välfärdsberättelse. Kommunens arbetsgrupp för främjande av välfärd och hälsa svarar under ledning av kommunens ledningsgrupp för struktureringen av detta arbete.

